

03.03 Η επανάσταση στην Πελοπόννησο και η άλωση της Τριπολιτσάς

Γιατί επιλέχθηκε η Πελοπόννησος για την έναρξη της Επανάστασης ;

- Οι Έλληνες υπερέφεραν αριθμητικά στην Πελοπόννησο.
- Μεγάλο μέρος του τουρκικού στρατού βρισκόταν στην Ήπειρο, όπου πολεμούσε τον Αλή Πασά.
- Έχει ορεινό έδαφος και περιβάλλεται από θάλασσα, άρα δεν μπορεί να ανεφοδιαστεί εύκολα.
- Βρίσκεται μακριά από την Κωνσταντινούπολη
- Η Φιλική Εταιρεία είχε στρατολογήσει πολλούς κληρικούς και προκρίτους.

Ποιοι ήταν οι ηγέτες της Επανάστασης στην Πελοπόννησο ;

Στα τέλη του 1820 και στις αρχές του 1821 οι Φιλικοί Παπαφλέσσας και Κολοκοτρώνης έφτασαν στην Πελοπόννησο και συνεργάστηκαν με τους πρόκριτους και τους αρχιερείς της περιοχής για το συντονισμό του Αγώνα.

Ο Παπαφλέσσας διατρέχει όλη την ύπαιθρο, ενώ ο Κολοκοτρώνης ξεσηκώνει τη Μάνη.

Οι Τούρκοι θορυβήθηκαν από την κινητικότητα των ραγιάδων και γι' αυτό κάλεσαν τους προεστούς και τους κληρικούς για σύσκεψη στην Τριπολιτσά (Τρίπολη). Όσοι πήγαν φυλακίστηκαν, ενώ οι υπόλοιποι μετείχαν σε σύσκεψη στο μοναστήρι της Αγίας Λαύρας στα Καλάβρυτα και επιστρέφοντας στον τόπο τους ο καθένας ασχολούνται με τη στρατολόγηση παλικαριών.

Πότε και πώς ξεκίνησε η Επανάσταση ;

Η Επανάσταση ξεκίνησε τον Μάρτιο του 1821 :

- Με επιθέσεις εναντίον οχυρωμένων Τούρκων στα **Καλάβρυτα** και τη **Βοστίτσα**.
- Στις **23 Μαρτίου 1821** παραδίδεται στους Έλληνες η **Καλαμάτα** και οι επαναστάτες στρέφονται στην κατάληψη των κάστρων της Πελοποννήσου.
- Στην Πάτρα υψώνεται η σημαία της Ελευθερίας (22 Μαρτίου 1821) και ψηφίζεται επαναστατική επιτροπή με ηγέτη τον Μητροπολίτη **Παλαιών Πατρών Γερμανό**.
- Τον επόμενο μήνα (14 Απριλίου 1821) οι Τούρκοι γνωρίζουν την ήττα και στο **Λεβίδι** της Αρκαδίας.
- Στις 9 Αυγούστου 1821 απελευθερώνεται το **Νιόκαστρο** (Πύλος) ενώ λίγο αργότερα (23 Ιουλίου 1821) η **Μονεμβασιά**.

Ποια ήταν πρώτα συμπεράσματα ;

Η Επανάσταση προχωρούσε χάρη στον ηρωισμό των οπλαρχηγών και των παλικαριών τους αλλά δεν υπήρχε κάποιο σχέδιο.

Τότε ο **Κολοκοτρώνης** αναλαμβάνει την ηγεσία των ενόπλων και δείχνει ως **στόχο την Τριπολιτσά**, που ήταν το διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο της Πελοποννήσου, και στη συνέχεια να καταληφθούν τα άλλα φρούρια.

Τον Ιούνιο του 1821 έφτασε στην Πελοπόννησο και ο **Δημήτριος Υψηλάντης**, στη θέση του φυλακισμένου αδελφού του Αλέξανδρου, για να αναλάβει την αρχηγία της Επανάστασης.

Γιατί οι Τούρκοι ήθελαν οπωσδήποτε να σώσουν την Τρίπολη (Τριπολιτσά) ;

Με το ξέσπασμα της Επανάστασης ο στρατιωτικός διοικητής της Πελοποννήσου, **Χουρσίτ**, βρίσκονταν στην Ήπειρο, όπου πολεμούσε τον Αλή Πασά. Παρ' όλα αυτά έστειλε στρατό 3.500 ανδρών, για να υπερασπιστούν την Τριπολιτσά. Εκτός του ότι η Τρίπολη **ήταν το σημαντικότερο διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο της Πελοποννήσου, εκεί ζούσε και η οικογένειά του.**

Ποιο ήταν το Σχέδιο του Κολοκοτρώνη ;

Ο Κολοκοτρώνης έβαλε στόχο το κέντρο της Πελοποννήσου, την Τρίπολη, επειδή :

- Ήταν το διοικητικό, εμπορικό και στρατιωτικό κέντρο των Οθωμανών στην Πελοπόννησο.
- Αν οι Έλληνες έπαιρναν την Τρίπολη, θα αποδυναμώνονταν τα υπόλοιπα κάστρα και θα είχαν κάνει ένα μεγάλο βήμα για την απελευθέρωση ολόκληρης της Πελοποννήσου.
- Γι' αυτό ξεκίνησαν την πολιορκία της Τρίπολης από τον [Απρίλιο του 1821](#).

Πώς εξελίχθηκε η πολιορκία της Τρίπολης ;

- Αρχικά οι Έλληνες κατέλαβαν τα υψώματα γύρω από την πόλη.
- Με αρχηγό τον **Κολοκοτρώνη** τον **Μάιο του 1821** νικούν τους Τούρκους του **Κεχαγιάμπεη** στο **Βαλτέτσι** (στη μάχη αγωνίστηκαν ακόμα οι **Μαυρομιχαλαίοι** ([Κυριακούλης](#), [Ηλίας](#) και [Γιάννης](#)), ο [Νικηταράς](#), ο [Πλαπούτας](#), ο [Δεληγιάννης](#) κ.ά.).
- Αρχηγοί στα τέσσερα κεντρικά στρατόπεδα ήταν ο Κολοκοτρώνης, ο [Αναγνωσταράς](#) (Αναγνώστης Παπαγεωργίου), ο [Παναγιώτης Γιατράκος](#) και ο [Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης](#).
- Για να εμποδιστούν τυχόν ενισχύσεις από την Αθήνα, είχαν σταλεί ελληνικές δυνάμεις στα Μέγαρα.

Πότε έπεσε η Τριπολιτσά ;

Η πολιορκία της Τριπολιτσάς γίνονταν όλο και πιο στενή με αποτέλεσμα οι πολιορκημένοι να έχουν **ελλείψεις σε τρόφιμα και εφόδια**. Αυτό έφερε και τη **διχόνοια** ανάμεσά τους.

Στις **23 Σεπτεμβρίου 1821** η Τριπολιτσά έπεσε στα χέρια των Ελλήνων.

Ακολούθησαν σφαγές και λεηλασίες. Τρεις μέρες μετά παραδόθηκε και ο κεντρικός πύργος εξαιτίας της έλλειψης νερού.

Ποια ήταν η σημασία της Άλωσης της Τριπολιτσάς ;

- Οι Έλληνες πέτυχαν να συντρίψουν τη βασική στρατιωτική βάση του οθωμανικού στρατού στην Πελοπόννησο.
- Χιλιάδες τουρκικά όπλα πέρασαν στην κατοχή των Ελλήνων, τονώνοντας το ηθικό τους.
- Οι εξεγερμένοι πίστεψαν πια πως οι Τούρκοι δεν ήταν ανίκητοι.
- Η άλωση της Τριπολιτσάς εδραίωσε την επανάσταση στην Πελοπόννησο.

Γλωσσάρι

Στρατολογώ : Συγκεντρώνω, συναθροίζω στρατεύσιμους.

Μονεμβασιά, Νεόκαστρο : Κάστρα στη Νότια Πελοπόννησο. Το Νεόκαστρο αποκαλείται και Ναυαρίνο.